

הקדמה

זו החוברת הווירטואלית הרביעית של המאמרים שנכתבו על-ידי בוגרי ה"קולוקוויום" בתשס"ז. הכותבים הם תלמידי התואר השני בחוג לאמנות התאטרון ובתוכנית הבינתחומית לתואר שני באמנויות. החוברת יוצאת לאור בעקבות הכנס המסכם, שהתקיים ב-29.1.07.

נושא המסגרת של הקולוקוויום השנה היה "הפרספקטיבה בתאטרון ובאמנויות אחרות", והמשימה של הקורס הייתה לנתח יצירה או מספר יצירות מן הצד של הפרספקטיבה ולהראות כיצד חשיפת הפרספקטיבה היא כלי ניתוחי רב עוצמה, המאפשר גישה ישירה לאידיאולוגיה החבויה ביצירה.

כפשוטה, הפרספקטיבה היא האופן שבו הדברים נראים לעין ולא כפי שאנחנו יודעים שהם באמת, כלומר כפי שתכונותיהם המרחביות, מידותיהם ומיקומם נתפסים ביחס לעין המתבוננת. ובצורה מטפורית: נקודת המבט בה נוקט המספר או הצייר, הבוחר להתבונן בדברים מזווית מסוימת. גם בחירת ההקשר – למשל, הקשר ערכי או תרבותי – שבתוכו מציבים את הנושא, מעניקה לו פרספקטיבה. לראות משהו מנקודת מבטו של הזולת, פירושו לראות את הדברים מפרספקטיבה שונה. השקפת עולם – Weltanschauung – היא עצמה עניין של פרספקטיבה.

הפרספקטיבה היא לא רק אופן הייצוג באמנות, אלא גם האופן שבו אנו מתבוננים במציאות. היא לא רק התאוריה שמאפשרת להטיל את העולם התלת-ממדי על הדף הדו-ממדי בצורה אמינה, בצורה של פרופורציה גיאומטרית, אלא גם היחס שבין העולם ליצירה, כלומר היא שמאפשרת מימוס.

נקודת המגז, בה נפגשים הקיום שאמורים להיות מקבילים במציאות, משליטה סדר היררכי על כל חלקי התמונה, מכפיפה אותם לרעיון מרכזי אחד ומעניקה משמעות ליצירה כולה. בתאטרון, הצופה יושב במקום אחד, שמקבע את הפרספקטיבה שלו, ואילו בקולנוע, המצלמה בוחרת פרספקטיבות שונות, יוצרת פרספקטיבה משתנה ודינמית.

מעבר להתייחסות לנושא המסגרת, הפרספקטיבה, ניתן למשתתפים חופש לכתוב כל אחד בתחום התעניינותו המקצועית. ואמנם, כפי שאפשר לראות כבר מכותרות המאמרים, טווח תחומי ההתעניינות הוא רחב ביותר ומעיד על סקרנותם האינטלקטואלית של המאסטרנטים בפקולטה לאמנויות.

הוצאת החוברת היא רגע הסיום של העבודה על המאמרים – רגע של סיפוק גדול ושמחה עבור כל הכותבים, וגם עבורי, כמנחה. המאמרים מרתקים ומאלפים ואני מקווה שימצאו קוראים רבים!

תודתי לקורין ביגלאיזון, שהכינה את החוברת הווירטואלית הזאת, וכן את קודמותיה.

דף הפתיחה, כמו גם תוכנית הכנס והכרזה, עוצבו בכשרון רב על-ידי משתתפת הקורס, ברכה אלחסיד-גרומר.

חנה שקולניקוב